

Commissie IWO d.d. 31-10-2023, agendapunt 2

Toezegging T03010

Toezegging Wanneer ambities betreffende natuur niet gehaald worden, bezien wat de onderliggende redenen zijn (34.985)

Inbreng voor nader schriftelijk overleg

[Verslag van een schriftelijk overleg met de minister van LNV en de minister voor N&S over \(deels\) openstaande toezeggingen \(EK 36.200 XIV, G\)](#)

[Toezegging Wanneer ambities betreffende natuur niet gehaald worden, bezien wat de onderliggende redenen zijn \(34.985\) \(T03010\)](#)

Naar de mening van de fractie BBB is het oordeel **Openstaand**

- Hoe wenst de commissie te oordelen over de status van toezegging **T03010**?

Aanvullingswet natuur Omgevingswet (34.985); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZK over de jaarlijkse evaluatie van de Omgevingswet (EK, S)

Antwoorden op de vragen die zijn gesteld door de fracties van BBB en GroenLinks-PvdA van de vaste commissie van Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving over toezegging TO2. Deze vragen werden ingezonden op 18 juli 2023 met als kenmerk 172886.23U.

Vooraf:

De leden van de BBB-fractie vragen de regering, naar aanleiding van de toezegging om te bezien wat de onderliggende redenen zijn waarom ambities betreffende natuur niet behaald worden, om daarbij ook aandacht te besteden aan:

1. de effectiviteit van de huidige maatregelen;
2. de handhaafbaarheid van de huidige maatregelen;
3. het maatschappelijk draagvlak voor de huidige maatregelen.

Antwoord op vraag 1: De door de BBB-fractie voorgestelde onderwerpen zijn belegd in verschillende monitoringsprogramma's. In 2023 is het Verbeterprogramma VHR Natuurmonitoring gestart. Dit programma richt zich op de doorontwikkeling van het stelsel van natuurmonitoring, informatievoorziening en rapportage in de periode van 2023 tot en met 2030. Het monitoren van de voortgang en de effectiviteit van natuurmaatregelen is een belangrijk onderdeel van dit programma. Daarnaast zullen vanuit afspraken met provincies in het Natuurpact en het Programma natuur inzichten komen over eventuele knelpunten in het natuurbeleid via de voortgangsrapportages, maar ook vanuit de aanpak stikstof. Handhaafbaarheid en maatschappelijk draagvlak vormen hierbij aandachtspunten.

Dank aan de minister en de ambtenaren voor deze antwoorden. De antwoorden van de minister zien toe op de opzet van de monitoring van de stand van c.q. de ontwikkeling van de natuur. De fractie van de BBB wil graag aanvullende vragen stellen over de werking van de diverse programma's zoals het Verbeterprogramma VHR Natuurmonitoring.

Wij achten het van belang om met deze antwoorden een objectief en getrouw beeld van **de daadwerkelijke uitvoering** van de stand – en ontwikkeling van de natuur in Nederland te krijgen. Een dergelijk beeld achten wij van groot belang voor het prioriteren van natuurdoelstellingen, dan wel de afweging tussen diverse belangen, zoals bijvoorbeeld de balans tussen natuur en landbouw, alsmede het maken van moeilijke keuzes daarin. Een transparante monitoring o.b.v. een transparante en navolgbare procedure draagt bij aan het verstevigen van draagvlak bij de belanghebbenden. De antwoorden zoals de BBB-fractie die tot op heden heeft ontvangen roepen vragen op i.r.t. onze kennis van de praktijk/de uitvoering.

Naar wij begrijpen is de uitvoering van 'de monitoring van de natuur' belegd bij de provincies, die hiervoor weer op hun beurt – via het IPO - de uitvoeringsorganisatie BIJ12 voor inschakelt. BIJ12 werkt in opdracht van de provincies en leunt op haar beurt weer op de data die door verschillende (particuliere) stichtingen worden aangeleverd, alsmede meldingen uit diverse natuurnetwerken. De minister baseert haar beleidsbeslissingen op de adviezen van de (uitvoeringsorganisaties van de) provincies.

Dit leidt tot beslissingen die door veel betrokkenen en experts, die dagelijks met de natuur te maken hebben, als onjuist of worden gezien of tenminste niet worden begrepen. Voorbeelden hiervan zijn o.a. de officiële aantallen van de soort wolf en de soorten haas en konijn en de beleidsbeslissingen die hierover door de minister zijn of worden genomen.

De bestuurlijke transparantie blijkt vervolgens bij navragen (via WOO-verzoeken) onduidelijk of op belemmeringen te stuiten. De data die door monitoring van 'de stand van de natuur' gebruikt worden zijn alleen door middel van een betaald abonnement verkrijgbaar, dus niet openbaar en transparant voor iedereen beschikbaar. Data blijken ook vaak laat beschikbaar te zijn via de voortgangsrapportages.

De toelating om tot partners van BIJ12 te worden erkend en dus data te kunnen aanleveren voor de Nationale Flora en Fauna Databank (NFFD) is ons niet geheel duidelijk. Wij willen de minister hierover een aantal aanvullende vragen stellen.

1. Kan de minister aangeven in hoeverre de data zoals deze door de zogenaamde soortenorganisaties (bijv. Zoogdiervereniging, SOVON, Vlinderstichting e.a.) objectief gevalideerd en geverifieerd worden door onafhankelijke experts?
2. Kan de minister – wellicht via het IPO – de toelatingsprocedure overleggen op grond waarvan een organisatie tot data-leverancier wordt toegelaten c.q. erkend wordt door BIJ12 / IPO, zodat hieruit de objectiviteit en onafhankelijkheid van deze dataleveranciers kan worden gewaarborgd?
3. Over welke deskundigheid dienen deze organisaties/individuele experts te beschikken alvorens zij de data in de NFFD kunnen leveren?

Vragen BBB-fractie Eerste Kamer

4. Is het de minister bekend dat een aantal soortenorganisaties die nu een dominante rol spelen in de oordeelsvorming v.w.b. de stand van de natuur en de ontwikkeling hiervan hun eigen ideologische agenda openlijk nastreven, zoals bijvoorbeeld de experts van de Zoogdierverseniging, die ijverde voor de terugkeer van de wolf, het vergroten van de populatie van de wolf in Nederland en nu – door genoemde systematiek van data aanleveren, verifiëren en valideren – een doorslaggevende stem hebben in het vaststellen van de stand van de soort en de populatieomvang welke bepaald moet worden voor een gunstige staat van instandhouding van de soort?
5. Kan de minister uitleggen waarom een deel van de dataverzameling van landelijke data welke zo cruciaal zijn voor beeld- en oordeelsvorming over de stand van – c.q. de ontwikkeling van de natuur in Nederland in handen is van private organisaties die niet of nauwelijks controleerbaar zijn op de juistheid, volledigheid en kwaliteit van de natuurdata?
6. Kan de minister uitleggen waarom, voor een kwalitatieve en kwantitatieve inventarisatie van natuurdata, er voor de vaststelling van de stand van de natuur en de ontwikkeling ervan, geen gebruik wordt gemaakt van de – sinds decennia bestaande – teldata, welke door o.a. de Jagersverenigingen periodiek en volgens vastgestelde protocollen (w.o. vier-ogenprincipe) worden verzameld?
 - n.b. deze data en waarnemingen en afschotgegevens alsmede valwildcijfers worden met vermelding van plaats, datum, tijd, soort etc. al jarenlang vastgelegd in het Fauna Registratie Systeem (FRS) voor vrijwel alle provincies of vergelijkbare systemen in enkele provincies.
 - Deze data worden wel gebruikt voor het opstellen van faunabeheerplannen door de Faunabeheereenheden o.b.v. diverse ontheffingen van de natuurbeschermingswet worden verleend w.o. (landelijke en provinciale) vrijstellingen, ontheffingen en opdrachten.

Jagers voltooiden een theoretische en praktische opleiding, deden 4 (ministerieel erkende) examens en beschikken over praktijkervaring;

7. Hoe verhoudt deze expertise (van individuele jagers) zich tot die van de soortenorganisaties en individuele meldingen door 'natuurspotters', die worden geaccepteerd in de database. De tellingen van jagers worden niet geaccepteerd en dus niet meegewogen in de oordeelsvorming en besluitvorming m.b.t. de stand van soorten. Denk hierbij aan het besluit van de minister om de jacht op het haas (in 3 provincies) en het konijn (in alle provincies) op voorhand niet te openen.
8. Kan de minister aantonen dat de data waarop wel beleid wordt gebaseerd en die door de leveranciers van deze data worden aangeleverd, conform de beschreven procedure, door 'dataleveranciers / melder' met voldoende kennis van zaken worden geleverd, doordat zij bijvoorbeeld ook beschikken over een wettelijk erkend natuurdiploma, zoals jagers beschikken over het wettelijk erkend diploma 'Jacht en Faunabeheer'.
9. Zo nee, waarom worden gediplomeerd experts dan buiten de teldata gehouden en wordt er beleid gemaakt en worden er beleidsbeslissingen genomen op basis van data welke door niet aantoonbaar deskundigen worden geleverd?

Vragen BBB-fractie Eerste Kamer

10. Zo ja, over welke erkende diploma's beschikken de toegelaten / erkende melders van natuurdata dan, kan de minister cijfers (aantallen) overleggen van deze diploma's en – door de minister erkende opleidingsinstituten of – opleidingen noemen die garanderen dat teldata of natuurwaarnemingen door melders met verstand van zaken worden gedaan en geleverd?
 11. Jagers en jachthouders zijn wettelijk verplicht om te zorgen voor een voldoende wildstand; hoe verklaart de minister haar besluit om de jacht te beperken op genoemde soorten haas en konijn t.o.v. deze wettelijk verplichte verantwoordelijkheid welke reeds bij de jagers/jachthouders is belegd?
 12. Is de minister bereid om het gehele construct, waarop de teldata / natuurwaarnemingen is gebouwd en op grond waarvan door de minister oordeelsvorming en besluitvorming wordt gebaseerd, grondig tegen het licht te laten houden voor wat betreft objectiviteit en transparantie en mogelijk de (schijn van) belangenverstrengeling tussen ideologisch gedreven organisaties en de zuiverheid van procedures en data?
 13. Is de minister bereid tot een onafhankelijk onderzoek naar de werking van het stelsel van natuurmonitoring, juist nu de belangen van diverse groeperingen op transparante en gelijkwaardige manier tegen elkaar moeten worden afgewogen bij het maken van keuzes en het stellen van prioriteiten over onze natuur i.r.t. bijvoorbeeld de belangen van de landbouw?
 14. Is de minister bereid om daadwerkelijk inzet te leveren om de beschikbare capaciteit van een netwerk van 28 duizend opgeleide natuurkenners, inclusief beproefde geautomatiseerde systemen, alsmede een fijnmazige infrastructuur van 285 Wildbeheerseenheden en vele duizenden vrijwilligers alsnog in te zetten voor het monitoren van de stand van de natuur in Nederland? Zo nee, waarom niet?
-